

PHỤ KHOA: VIÊM SINH DỤC DƯỚI

Ts. Bs. Huỳnh Thị Thu Thủy
Phó Giám Đốc – Bệnh viện Từ Dũ

Là những bệnh lý nhiễm khuẩn đường sinh dục dưới của phụ nữ.
Bệnh khá phổ biến (tỉ lệ viêm nhiễm đường sinh dục dưới khoảng 50-60%).
Có liên quan mật thiết đến các bệnh lây truyền qua đường tình dục và có thể để lại các di chứng lâu dài (gây vô sinh, tăng nguy cơ thai ngoài tử cung, đau vùng chậu mãn tính dai dẳng, sảy thai...)

NGUYÊN NHÂN:

- (1) Các bệnh viêm nhiễm lây truyền qua đường tình dục (Chlamydia, lậu, trùng roi sd, Giang mai, Hạ cam, Herpes sinh dục, Mào gà sd..)
- (2) Nhiễm khuẩn nội sinh (tăng sinh các vi sinh vật có trong đường sinh dục của phụ nữ bình thường như viêm âm đạo vi khuẩn và do nấm).
- (3) Các nhiễm khuẩn do thủ thuật y tế không vô khuẩn, nhiễm khuẩn sau sảy thai, sau sanh. Kém vệ sinh khi hành kinh, khi giao hợp..

TRIỆU CHỨNG VÀ ĐIỀU TRỊ tùy thuộc vào tác nhân gây bệnh:

- (1) **Viêm âm đạo do vi khuẩn:** xảy ra khi môi trường âm đạo bị xáo trộn sẽ tạo điều kiện cho các loại vi trùng yếm khí, vi trùng cơ hội phát triển trong đó chủ yếu là Gardnerella vaginalis.
 - Huyết trắng nhiều, màu vàng xám, có mùi hôi nhất là sau giao hợp.
 - Huyết trắng sẽ bốc mùi hôi như cá ươn sau khi nhỏ 1 giọt KOH 10%.
 - Điều trị: Kháng sinh Metronidazol uống liên tục từ 10-24 ngày

- (2) **Viêm âm đạo do nấm:**

Là một bệnh rất hay gặp ở phụ nữ thường do chủng Candida albicans gây nên. Các yếu tố thuận lợi là:

- dùng kháng sinh
- đang có thai, bệnh tiểu đường, thuốc ngừa thai với thành phần estrogen liều cao.
- suy giảm miễn dịch, cơ thể suy nhược, stress tâm lý thường xuyên.
- Các yếu tố tại chỗ như môi trường âm đạo ẩm nóng, mặc quần bó chặt..

Triệu chứng thông thường là bị ngứa âm đạo và ra khí hư âm đạo màu trắng sữa, không hôi. Các triệu chứng khác có thể gặp như bỏng rát âm hộ, đau khi giao hợp hoặc tiểu rát.

ĐIỀU TRỊ tại chỗ với các thuốc Nystatin hoặc họ Azole (Miconazol hay clotrimazol..)

Thuốc uống: Itrconazol, Fluconazol

(3)Viêm âm đạo do Trichomonas

Là một loại trùng roi thường lây truyền qua đường tình dục.

Tỷ lệ lây truyền cao.

Triệu chứng đặc trưng là huyết trắng nhiều, màu vàng hay xanh, loãng, có bọt và mùi tanh. Có thể kèm ngứa, tiểu rát

ĐIỀU TRỊ:Kháng sinh Metronidazol có thể sử dụng liều duy nhất hoặc liều kéo dài từ 7-10 ngày. Cần điều trị luôn cho người phối ngẫu hoặc bạn tình.

(4) Viêm Cổ tử cung

Là tình trạng viêm nhiễm của các tế bào tuyến trong kênh CTC.

Hai tác nhân gây bệnh thường gặp nhất là lậu và Chlamydia trachomatis.

Là bệnh lây lan qua đường tình dục phổ biến nhất hiện nay.

Gây các biến chứng nặng như viêm vùng chậu tiến triển mãn tính dẫn tới tắc ống dẫn trứng, vô sinh hoặc lây nhiễm cho trẻ sơ sinh.

Nhiễm khuẩn do Chlamydia thường không có triệu chứng (50%), có thể có khí hư ra nhiều, đục, màu vàng hay màu xanh, có mủ từ cổ trong CTC

Phụ nữ bị nhiễm lậu thường có khí hư nhầy mủ, có khi đau bụng dưới, có khi kèm đái buốt, đái khó, nhưng hay gặp thể không có triệu chứng gì.

ĐIỀU TRỊ:

Chlamydia (Doxycyclin, Tetracyclin, Azithromycin..)

Lậu (Ceftriaxone, Spectinomycin, Ofloxacin..)

Điều trị luôn cho người phối ngẫu hoặc bạn tình.

BIỆN PHÁP PHÒNG NGỪA:

- Phần lớn các trường hợp viêm âm đạo- cổ tử cung có liên quan mật thiết đến các bệnh lây truyền qua đường tình dục, do đó xây dựng nếp sống gia đình lành mạnh là phương cách hữu hiệu nhất giúp phòng ngừa bệnh.
- Biết cách giữ gìn vệ sinh phụ nữ, không tự rửa âm đạo nhằm giữ pH môi trường âm đạo thích hợp cũng hạn chế được sự sinh sôi nảy nở của các vi trùng cơ hội.
- Phòng ngừa nấm Candidae:
 - Tránh mặc quần áo quá bó, quá chật, quần lót bằng nylon chật bằng sợi hóa học.
 - Giữ gìn vệ sinh kinh nguyệt, thay thường xuyên băng vệ sinh để tránh tình trạng ẩm.
 - Giữ vệ sinh khi giao hợp, bao cao su ngừa thai giữ tinh dịch bên trong cũng là một biện pháp phòng chống nấm Candidae.
 - Chọn loại bột giặt không gây kích thích khi mặc quần áo, nhất là quần áo lót.

- Không lạm dụng các loại thuốc rửa âm đạo vì có thể làm mất cân bằng sinh thái môi trường âm đạo, triệt tiêu các vi khuẩn thường trú trong âm đạo, nghĩa là làm mất đi cơ chế bảo vệ tự nhiên của niêm mạc âm đạo.
- Khi có triệu chứng bất thường như khí hư màu vàng, xanh, ngứa, hôi hoặc tiểu rát, tiểu buốt hoặc ngay cả khi sau quan hệ tình dục không an toàn..., chị em nên đến các cơ sở y tế để được hướng dẫn, chăm sóc và làm xét nghiệm chẩn đoán nguyên nhân để có hướng điều trị đúng. Khi điều trị cần tuân thủ theo chỉ dẫn của thầy thuốc và đến khám lại theo lịch hẹn.
- Đối với các bệnh viêm đường sinh dục nữ lây qua đường tình dục không nên quan hệ tình dục cho đến khi bệnh được điều trị khỏi hoàn toàn và cần thiết phải điều trị cho người bạn tình.

